

Til: Trysil kommune v/Bjørn Myhre

Kopi: Kirkevergen i Trysil, Toril Storsnes
Sør-Østerdal prosti v/ prost Sevat Lappegard
Hamar bispedømme v/biskop Solveig Fiske

Uttalelse fra Trysil Kirkelige Fellesråd til sak PS 17/45 Trysil prestegård - ny behandling i Trysil formannskap 30/10-2017.

Trysil Kirkelige Fellesråd (Fellesrådet) viser til vedtak i sak PS 17/57 i sist møte i Hovedutvalg for forvaltning og teknisk drift, kommunestyrets vedtak om å gjenoppta saken om Trysil prestegård, samt utredning, innstilling og vedtak om utsettelse i sak PS 16/69 fra 2016.

Fellesrådet har ikke tidligere vært hørt i forbindelse med kommunestyrets vedtak om å ta opp igjen saken. Vi var heller ikke hørt under saksforberedelsen da saken første gang ble behandlet i november 2016. I sin saksutredning har rådmannen lagt til grunn en tidligere uttalelse fra Fellesrådet fra 2014, og som Fellesrådet har gitt i en litt annen sammenheng og under litt andre forutsetninger:

“Fellesrådet er fast på at arbeidet som ble gjort med å lokalisere nytt kirkekontor til Skredderbakken er riktig. Hvis Trysil Prestegård skal fortsatt være kirkekontor krever dette full rehabilitering av bygget og et nytt tilbygg. Dette vil uansett kreve et midlertidig kirkekontor mens rehabilitering finner sted.

Fellesrådet ønsker ikke at Trysil Prestegård blir solgt til private, boligen har stor kulturhistorisk betydning og verdi for hele Trysil. Beliggenheten til kirken og kirkegården gjør at eiendommen egner seg best til kirkelige formål eller til administrative formål for Trysil kommunes administrasjon.”

Situasjonen i dag er at kirkekontoret nettopp har flyttet ut i nye permanente lokaler i Slettmovegen 25. I tillegg har Opplysningsvesenets Fond (OVF) gitt en garanti for leie av prestebolig i Trysil.

Som tidligere, ønsker ikke Fellesrådet at Trysil prestegård selges til private. Vi ønsker at man benytter seg av den muligheten som OVF sin leiegaranti innebærer, til å sette huset i stand som prestebolig, med en antikvarisk og bygningsvernmessig tilnærming til rehabilitering,

Dette mener Fellesrådet er en svært god anledning til både å dekke behovet for en prestebolig og samtidig ivareta de betydelige kulturhistoriske verdiene som ligger i denne unike bygningen.

Fellesrådet ser også andre mulige inntektskilder til prestegården, i tillegg til garantien fra OVF.

Nå står bygget tomt, og vil forfalle ytterligere som følge av det.

Fellesrådet er enig med rådmannens konklusjoner i saken slik den er fremstilt i saksfremlegget til FT i sak 17/57:

“Prestegardsbygget kan ikke lengre stå og forfalle. Det må derfor gjøres tiltak for å utbedre/restaurere bygget.

Det legges til grunn i arbeidet med områdeplanen for Innbygda sentrum (Sentrumsplanen) at prestegarden legges inn som boligformål.”

Vi er likevel bekymret for fremdrift i saken, særlig slik den er beskrevet i tredje avsnitt i rådmannens konklusjon:

“Når arealbruken knyttet til formål, avgrensning av boligareal og omkringliggende arealbruk bla. til kirkegård, er avklart gjennom arbeidet med “Sentrumsplanen”, vurderes økonomi knyttet til salg/eie i egen sak. Denne saken legges fram til behandling i kommunestyret umiddelbart etter at “Sentrumsplanen” er vedtatt i 2018.”

Vi frykter at “Sentrumsplanen” ikke er klar til politisk behandling og vedtak før mot slutten av 2018, hvilket betyr at saken om bruk og evt. restaurering av prestegarden ikke blir behandlet før tidligst utpå nyåret 2019. Det vil gå ytterligere tid til planlegging av tiltak og omregulering til andre formål enn dagens, slik at en realistisk oppstart av vedlikehold eller restaureringsarbeid ikke vil kunne skje før siste halvdel av 2019. I mellomtiden står bygget til ytterligere forfall. Behovet for en prestebolig er også fortsatt uløst.

Fellesrådet mener at bygget primært skal brukes som prestebolig, og at det skal restaureres etter kulturvernfarende metoder som ivaretar antikvariske og bygningsvernmessige verdier.

Bygget er for tiden ikke fredet eller vernet, og det er heller ikke SEFRAK-registrert (Landsdekkende register over eldre bygninger og andre kulturminner i Norge. Alle bygg eldre enn 1900 skal være registrert). Bygget er sentrumsnært og regulert til næringsformål (kontor). Dette gjør bygget svært sårbart for endring og riving. Et salg av en slik eiendom til private vil derfor mest sannsynlig medføre riving, og dermed et ubotelig tap av kulturhistoriske verdier i Trysil.

Vi ser det som lite aktuelt å vurdere annen bruk enn til kirkelig formål, og at det er lite formålstjenlig eller aktuelt å holde muligheten åpen for annen disponering i arbeidet med “Sentrumsplanen”.

Fellesrådet mener at prosessen med omregulering til boligformål kan og bør starte umiddelbart. En omregulering vil uansett ta noe tid utover i 2018.

I sin saksutredning legger rådmannen til grunn TEK10 som standard for krav til utbedring, og peker på en del konkrete tiltak. Denne tilnærmingen til bygget ivaretar ikke byggets

kulturhistoriske og antikvariske verdier, og vil medføre tap og skade på bygget i så henseende.

Fellesrådet mener at all rehabilitering av bygget må ta bygningsvern som utgangspunkt og utføres slik at antikvariske og kulturhistoriske verdier ivaretas. Nødvendig faglig kompetanse på bygningsvern må involveres i planlegging og kostnadsberegning av restaurering. Det finnes flere tilskuddsordninger for slike prosjekter, bl.a. Kulturminnefondet, som også bør vurderes som bidrag til finansiering av restaurering. Bygget er verneverdig og bør i det minste SEFRAK-registreres. Fredning er ikke nødvendigvis noen målsetning eller formålstjenlig, da det kan utelukke tilskuddsordninger. Dersom viljen til bygningsvern er tilstede, er det i og for seg unødvendig med fredning.

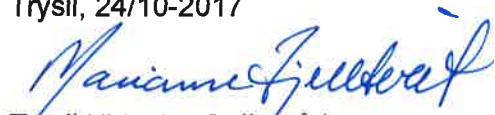
Fellesrådet mener at det viktigste er å ivareta Trysil prestegård, først og fremst som prestebolig. Organisering av eierskap må sees i lys av hva som er formålstjenlig. Vi ser det slik at det er to aktuelle eierformer: fortsatt kommunalt eierskap, eller en stiftelse som opprettes til formålet og overtar eierskapet. Det er fordeler og ulemper med begge, men vi vil peke på at en stiftelse vil i større grad kunne være gjenstand for gaver, donasjoner og ikke minst dugnadsinnsats og ildsjeler, enn det som vil være tilfellet for kommunen. Det vil også være lettere å organisere interessegrupper og "medlemskap" eller venneforening rundt en stiftelse. Tilskudd fra Kulturminnefondet og flere andre ordninger gis ikke til kommunalt eide kulturminner, men en stiftelse kan søke og motta slikt tilskudd.

Fellesrådet stiller seg til disposisjon, og vil gjerne være delaktig i den videre prosessen og utredningen om prestegarden.

Vi tillater oss å foreslå at formannskapet og kommunestyret fatter vedtak som innebærer følgende:

1. Trysil Prestegard omreguleres til boligformål, evt. kombinert bolig og næring (kontor), og skal primært leies ut til prestebolig.
2. Trysil Prestegard skal restaureres etter bygningsvernmessige prinsipper, som ivaretar byggets antikvariske og kulturhistoriske verdi i Trysil.
3. Kulturminneavdelingen hos fylkeskommunen involveres for å gjøre en bygningsvernmessig og kulturhistorisk vurdering på antikvarisk faglig grunnlag, av nødvendige tiltak, omfang, prioritering og kostnadsberegning.
4. Formålstjenlig eierskapsform utredes, dvs. fortsatt kommunalt eierskap eller overdragelse til en stiftelse.
5. Mulige tilskuddsordninger for restaurering iht. pkt. 2 identifiseres og utredes. Dette ses også i lys av eierskapsform jf. pkt. 4
6. Trysil Kirkelige Fellesråd involveres i utredningsarbeidet.

Trysil, 24/10-2017

Trysil Kirkelige Fellesråd
v/leder Marianne Fjellveit